

SZERKESZTŐI ELŐSZÓ

TEMATIKUS SZERKESZTŐI BEVEZETÉS

A kedves olvasó a Gyógypedagógiai Szemle ADHD-val, azaz figyelemhiányos hiperaktivitás zavarral foglalkozó tematikus számát lapozta fel. E szám szakirányunk életében egy régóta várt, többéves fejlődési és megújulási folyamat fontos mérföldkövének tekinthető.

Az ELTE Bárczi Gusztáv Gyógypedagógiai Karán működő pszichopedagógia szakirány több mint fél évszázados múltra tekint vissza, hiszen a Bárczi Gusztáv Gyógypedagógiai Tanárképző Főiskolán 1968-ban került meghirdetésre levelező képzés formájában a nevelőtanári szak, melynek folyamányaként az országban elsőként, 1973-ban az újonnan alapított pszichopedagógia tanszék nappali tagozatán elindulhatott a leendő pszichopedagógusok képzése (Kereki és Pichler, 2017).

Az utóbbi egy évtizedben jelentősen megnövekedett mind a szakemberek, mind a gyógypedagógiai ellátásban részesülő családok részéről az igény arra vonatkozóan, hogy a pszichopedagógiai képzési tartalmakat újragondoljuk és átstrukturáljuk a gyakorlati terepen felmerülő szükségleteknek és a legújabb tudományos kutatási eredményeknek megfelelően, tisztázzuk a szakmai kompetenciahatárokat és a társszakmákkal való kompetenciaátfedéseket. Szakirányunk képzési tartalomfejlesztése 2019-ben indult el, melynek egyik kiemelt területe az ADHD-specifikus gyógypedagógiai támogatás kérdésköre.

Az ADHD 3-5%-os előfordulási arányával a leggyakoribb gyermekkori pszichiátriai zavarok közé tartozik, és felnőttkorban sem elhanyagolható a 2,8 %-ra tehető előfordulási gyakorisága (Kooij és mtsai, 2019). Hazánkban bár hozzáférhető az érintett személyek diagnosztizálására és ellátására vonatkozóan szakmai irányelv az Egészségügyi Szakmai Kollégium (2020) jóvoltából, valamint például születtek a nemzetközi együttműködésben megvalósult Helping Hand projekt (é.n.) keretében az óvodáskorú ADHD-s kisgyermek szülei és pedagógusai számára kézikönyvek, nincs könnyű helyzetben az a szakember, aki tudományos bizonyítékokkal megalapozott, ADHD-specifikus ellátást szeretne nyújtani az érintett személyek és családjuk számára.

Képzésfejlesztő munkánk során ezért egyik kiemelt célkitűzésünk, hogy a szakemberképzés során hallgatóink olyan korszerű, tudományos eredményekkel alátámasztott ismeretekhez, módszertani repertoárhoz jussanak, amelyek hozzájárulnak ahhoz, hogy képesek legyenek az ADHD-val kapcsolatos állapotmegismerésre, illetve diagnosztikai munkában való együttműködésre, valamint az érintett személy és családja szükségleteit, céljait figyelembe vevő intervenciók tervezésére és megvalósítására.

A téma iránt érdeklődő olvasók e tematikus számra tekinthetnek ún. ráhangolódásként, módszertani alapozásként. Egy olyan válogatást igyekeztünk összeállítani, amely tartalmazza egyrészt az ADHD-val kapcsolatos korszerű tudományos tényeket, az evidenciaalapú beavatkozás kereteit és elemeit, valamint egy aktuálisan zajló pilot kutatás első eredményeit, másrészt bepillantást biztosít az egészségügyi és a köznevelési rendszerben megvalósuló egy-egy jó

gyakorlatba. A lapszámból nem hiányozhat a könyvismertetés sem, továbbá fontos tartottuk azt is, hogy egy tapasztalati szakértő elgondolkodtató írását megismertethessük az olvasóközönséggel.

A közölt tanulmányok struktúrája a tematikus szám előbbiekben említett, sajátos jellegéből fakadóan nem követi szorosan az előírt formai követelményeket, de ettől függetlenül nem nélkülözi a szakmai hitelességet és megalapozottságot.

A szerzőtársakkal közösen bízunk abban, hogy a tematikus számban megjelentetett közlemények hasznosnak és továbbgondolásra alkalmasnak bizonyulnak az olvasók számára.

Pongrácz Kornélia PhD

a tematikus szám szerkesztője

a pszichopedagógia szakirány mb. szakirányfelelőse (ELTE BGGYK)

HIVATKOZÁSOK

Egészségügyi Szakmai Kollégium (2020). 2020. EüK. 19. szám EMMI szakmai irányelv 1, *Az Emberi Erőforrások Minisztériuma egészségügyi szakmai irányelve a hiperkinetikus zavar (figyelembiányos/hiperaktivitás zavar) kórismézéséről, kezeléséről és gondozásáról.*

Helping Hand, Helping Hyper Activity Nurture Development (é.n.). URL: https://helping-hand.hu/index_hu.html Utolsó megtekintés: 2022. 08. 17.

Kereki J. és Pichler Zs. (2017). A pszichopedagógia jelenlegi helyzete és perspektívái. *Gyógypedagógiai Szemle*, 45(4), 241–258.

Kooij, J., Bijlenga, D., Salerno, L., Jaeschke, R., Bitter, I., Balázs, J., et al (2019). Updated European Consensus Statement on diagnosis and treatment of adult ADHD. *European Psychiatry*, 56(1), 14–34. <https://doi.org/10.1016/j.eurpsy.2018.11.001>